

Vold i nære relasjoner

- Satsinger på området i Trøndelag og Møre og Romsdal

Laila Hoff Johansen, Statsforvalteren i Trøndelag
Konferanse 10.juni

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

21.06.2021

Vold i nære relasjoner

- Så omfattende at WHO beskriver det som et stort folkehelseproblem og et samfunnsproblem
- Vold angår mange og konsekvensene er alvorlige:
 - **1 av 5 barn opplever fysisk vold, som å bli slått, kløpet eller lugget.**
 - **1 av 20 barn opplever alvorlig fysisk vold.**
- Det er forbundet med psykisk og fysisk uhelse i voksen alder å bli utsatt for vold og å vokse opp som vitne til vold mellom foreldre.
Vold i nære relasjoner koster samfunnet mellom 4–6 milliarder kroner årlig (tall fra 2014) i form av økte hjelpetiltak i skole, fysisk/psykisk helsehjelp, barneverntiltak, økte politiresurser mm.
- Vold i nære relasjoner kan føre til psykisk og fysisk sykdom, frafall i skole og arbeidsliv og utenforskap.

Opptrappingsplan mot vold og overgrep (2017-2021)

Mål:

1. Forebygging av vold og overgrep skal prioriteres og styrkes, spesielt når det gjelder barn og unge

- Statsforvalterens oppdrag: Implementere voldsforebyggende verktøy, «Snakke sammen og «Jeg vet» (Bufdir) sammen med RVTS.

2. Kompetanse og kunnskap om vold og overgrep

- God og riktig kompetanse om vold og overgrep skal finnes i alle sektorer og tjenester
- Arbeidet mot vold og overgrep skal være kunnskapsbasert, og effekter av tiltak skal evalueres
- Kunnskap om og forståelse av vold og overgrep skal økes i befolkningen

Opptrappingsplanen mot vold og overgrep

3. Individuelt tilpasset hjelpe- og behandlingstilbud

- Vold og overgrep skal oppdages tidlig, og voldsutsatte skal få individuelt tilpasset oppfølging og behandling
- Voldsutøvere og overgripere skal få hjelp for å forebygge nye overgrep
- Behandling av voldsutøvere er et viktig forebyggende tiltak i arbeidet for å redusere vold.

4. Rettsikkerhet i volds- og overgrepssaker

- Etterforskning av saker om vold og overgrep skal prioriteres, kapasiteten skal styrkes og kvaliteten skal økes
- Voldsutsatte skal gis bedre beskyttelse

Opptrappingsplanen, hva med voldsutøvere?

- Voldsutøvere og overgripere skal få hjelp for å forebygge nye overgrep
- Behandlingstilbudet til voldsutøvere må bedres for å forebygge vold
- Vi har ulike generelle behandlingstilbud, men få spesialiserte tilbud:

Iflg. rapport fra Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS): i store deler av landet finnes ikke spesialiserte behandlingstilbud for voksne som utøver vold.

Sinnemestringsmodellen ved Brøset

En pågående prioritering er satsningen på Sinnemestringsmodellen- en spesialisert behandlingsmodell for voldsutøvende kvinner og menn. Sinnemestringsmodellen videreføres som et av tiltakene i Regjeringens opptrappingsplan mot vold og overgrep (2017-2021).

Høyriskoprojektet

Statsforvalteren bidrar til innovasjon og utvikling gjennom ulike tilskudd og tildelte 700.000 kr over en treårsperiode til Høyriskoprojektet

Et samarbeidsprosjekt mellom Trøndelag politidistrikt, Trondheim kommune og Brøset (2016-2019)

- Mål: å utvikle og igangsette en koordinert og samordnet tidlig intervensjon til voldsutsatte, voldsutøvere og barn involvert i alvorlige partnervoldsaker med høy risiko for gjentatt vold, meldt til Trøndelag politidistrikt.
- Å bygge opp tverretattlig og tverrfaglig kompetanse om voldsutsatte og voldsutøvere i nære relasjoner.

Viktig prosjekt! Tidlig intervensjon som tilbys voldsutsatt og voldsutøver er svært viktig forebygging!

Webinar: Høsten 2021, forskning om prosjektet mm. Dato kommer!

Handlingsplaner mot vold i nære relasjoner

- Kommunene har ansvar for mange tilbud og tjenester som er avgjørende for god forebygging av vold og overgrep og for en god oppfølging av voldsutsatte og voldsutøvere.
- Hotj.loven § 3.3 a sier noe om kommunens ansvar for å **forebygge, avdekke, avverge** vold og overgrep ved ytelse av helse- og omsorgstjenester
- Bla.: Helsepersonellet som yter tjenester har grunnleggende kunnskap og kompetanse om vold og seksuelle overgrep, og hvordan det kan avdekkes og følges opp.
- Statsforvalteren, en pådriver: oppfordrer kommunene sterkt til å utarbeide handlingsplaner mot vold i nære relasjoner. En handlingsplan som tydeliggjør hvordan kommunen skal ivareta og følge opp sitt ansvar for vold og overgrep- også voldsutøvere.

«Molde-modellen»

Møre og Romsdal: Fokus på kommunale handlingsplaner gjennom tildeling av tilskudd kanalisert gjennom de 3 krisesentrene i fylket.

De siste tre årene: tildelt 2,5 mill. til krisesentrene for at de skal kunne avsette tid og ressurser i arbeidet med kommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner. Ved tildeling har Statsforvalteren lagt føringer for kompetanseutvikling innen området.

«Molde -modellen»: Består av 7 kompetansedager med sentrale emnefelt og arbeid med spesifikke planer knyttet til den enkelte kommune som har avtale med «sitt krisesenter».

RVTS: sentral rolle, tilbyr kompetansehevingsprogrammet som har fokus på hvordan vold i nære relasjoner påvirker individet gjennom hele livsløpet. Hvordan kan vi som hjelpere bistå personer som er utsatt eller utsetter andre for vold i nære relasjoner?

Andre oppdrag som omfatter vold

Kartlegging av vold og overgrep i sykehjem

Statsforvalteren skal kartlegge og rapportere eksempler fra kommuner som jobber godt med å forebygge og følge opp vold og overgrep i sykehjem og hvordan disse kommunene jobber.

Statsforvalteren skal føre tilsyn med at kommunene oppfyller pliktene pålagt etter §§ 2, 3, 4 og 8 i lov om kommunale krisesentertilbud, jf. loven § 9.

Statsforvalteren skal gjøre Bufdirs veileder med faglige anbefalinger om kvalitet og innhold i krisesentertilbudet kjent i kommunene, i samarbeid med RVTS.

Overordnet prioritering: Statsforvalteren skal bidra til at kommunene styrker innsatsen mot vold og overgrep, og sikrer voldsutsatte et helhetlig krisesentertilbud. Tilsynet med kommunenes oppfølging av voldsutsatte i reetableringsfasen og særlig sårbare grupper skal fortsatt prioriteres.

Revidert nasjonalbudsjett: Tiltakspakker for sårbare grupper

Regjeringen styrker innsatsen for å redusere negative konsekvenser av koronapandemien:

Forebygge vold og overgrep mot barn og hjelpe barn som er utsatt for dette

Tilbudet til barn og unge- tiltakspakke på 260 millioner:

Hensikt: Gi voldsutsatte og voldsutøvere et bedre tilbud om oppfølging, styrke det forebyggende arbeidet mot vold og overgrep, inkl. innsatsen til politiet mot nettrelaterte overgrep.